

MASARYKOVA UNIVERZITA
PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Úvod do kvantitativního pedagogického výzkumu

Kateřina Vlčková

Katedra pedagogiky/ Institut výzkumu školního vzdělávání

PdF MU

Obsah prezentace

Pedagogika jako věda

- teorie, výzkum
- specifika pedagogiky jako vědy

Věda

- model empirické vědy

Teorie

Pedagogický výzkum

- co se zkoumá
- časopisy, instituce
- publikace

Pedagogická metodologie

Pedagogika jako věda

2 části

Teorie

- souhrn koncepcí, výroků, hypotéz, problémů, které systematicky popisují edukační realitu

Výzkum

- aparát, který nasycuje pedagogickou teorii daty a poznatky o dané realitě

Pedagogika jako věda

Pedagogická věda

- má vlastní předmět výzkumu = edukace jako proces,
- má své specifické výzkumné metody,
- získává a interpretuje fakta o edukačním procesu a podmínkách, tj. má typická, specifická fakta.

Pedagogika jako věda

- se utváří především cestou indukce,
- čím více je systém vědy rozvinut, tím více lze tento systém vytvářet i pořádat deduktivně.

Specifika pedagogiky jako vědy

Problém vědeckosti společenských věd

- týká se předmětu a metod
- složitost struktury
- zákon X zákonitost, problém kauzálnosti, všeobecná souvislost věcí
- **problém neopakovatelnosti**
  - na rozdíl od přírodních věd
  - znemožňuje formulovat zákony stejně obecně platné jako v přírodních vědách
  - dnešní stanovisko: jedinečnost dějů
    - to je i v přírodě, i přírodní vědci si pomáhají idealizovanými pojmy (např. ideální bod atd.)
- ped. jevy mají polykauzální povahu
  - jako příčiny v nich působí faktory s různou významností

Věda

- System poznatků
  - získávaných určitými metodami,
  - vyjádřených v přesných pojmech
  - pravdivost se prověřuje a dokazuje.
- Věda se rozvíjí extenzívně (do šíře) i cestou intenzifikace (do hloubky).
- Věda formuluje své principy.
- Smyslem vědy
  - nejsou fakta, ale zákony, zobecnění, teorie.
  - Cílem pedagogické vědy je teorie, obecné vysvětlení, porozumění, predikce, případně kontrola edukačních jevů.

Základní pojmy

Rozlišujeme :

Jev

- výsledek smyslového poznání, vnější stránka vnímaného objektu

Fakt

- zobecněný jev, obecný poznatek, výpověď o jevech
- Jev se stává faktem tak, že ho včleňujeme do systému vědeckého poznání.

Zákon

- nutná, podstatná a stálá (opakující se) souvislost mezi jevy;
- základem je myšlenka jednoho světa;
- o zákonu lze mluvit obvykle pouze v přírodovědných vědách.

Zákonitost

- nahrazuje zákon v sociálních vědách;
- vazba mezi různými proměnnými,
- platí pro statisticky významnou část případů v přesně definovaných podmínkách,
- nemá absolutní platnost

Paradigma

- obecný způsob myšlení a řešení problémů v dané době
- určuje, jaké problémy se v dané době zkoumají a jakým způsobem
- Pedagogika je chápána jako multiparadigmatická věda – není jedno platné paradigma (přístup).

Model empirické vědy

- Výzkum a) teoretický b) empirický
- Základem empirického výzkumu (pracuje s reálnými daty) je model empirické vědy ve dvou základních podobách:

1/ Empirický výzkum jako **tvorba (konstrukce) teorie**.

- Základním postupem je indukce.
- Typické pro kvalitativní výzkum.
- Postup: **Sběr dat => hledání pravidelností, vzorců => předběžné závěry => ověřování závěrů => nová teorie.**

2/ Výzkum jako **testování/ověřování teorie**.

- Jedná se o verifikaci/falzifikaci (potvrzení, vyvrácení) teorie.
- Základním myšlenkovým postupem je dedukce.
- Typický postup pro kvantitativní výzkum.
- Postup: **teorie => hypotéza => sběr dat => statistické zpracování => vyvrácení, přijetí hypotézy – potvrzena či zpochybněna legitimnost teorie.**

Teorie

- Systematický soubor objektivních pravdivých poznatků
  - odborné termíny, definice, tvrzení, proměnné, axiomy, vztahy, zákony aj.
- Dostatečně potvrzené tvrzení, hypotézy se stávají teoriemi nebo jejich součástmi.
- Některé teorie se mohou stát metodou a získat funkci metodologie.
- Teorie = konečný cíl vědy
  - nepředstavuje absolutní pravdu, odráží aktuální stav poznání, mění se s rozvojem vědy.

Znaky teorie

- Budována na empirických datech/faktech,
  - jistý stupeň všeobecnosti,
  - logická konzistentnost – ne vylučující se tvrzení,
  - ekonomičnost – co nejjednodušší formulace teorie,
  - ověřitelnost,
  - jednoznačnost – přesnost pojmů,
  - úplnost – všechny jevy, na které se vztahuje,
  - explanace – vysvětluje jevy, kterých se týká,
  - predikčnost – musí umožnit prognózy,
  - musí reprezentovat realitu (Rorty).
-
- Většina teorií v pedagogice nejsou zákony, ale pouze postuláty, mají menší platnost. Pedagogické teorie se liší stupněm přesnosti a různým aplikačním uplatněním.
  - Rozlišují se různé druhy teorií:
    - Deskriptivní (první stupeň vědeckého poznání, převažují empirické termíny), experimentální, axiomatické, explanační (vysvětlování), predikativní, metodologické teorie, metateorie (zkoumá vědecké teorie).

Pedagogická metodologie

- jedna ze základních disciplín pedagogiky
- nauka o
  - projektování a realizaci výzkumů,
  - metodách a technikách výzkumu a poznávání edukačních jevů,
  - organizaci výzkumu;
  - prezentaci, publikování výsledků; z
  - zahrnuje také teoretické základy výzkumu (filozofická, vědecká východiska)

Pedagogický výzkum

Definice

- systematický způsob řešení problémů, kterým se **rozšiřuje vědění** v oblasti pedagogiky.
  - Systematicky popisuje, analyzuje a objasňuje různé jevy edukační reality.
  - Proto existují také různé druhy výzkumu a funkce pedagogického výzkumu.

Předmět ped. výzkumu

- je edukační realita
- Jednotlivé objekty edukační reality mají různou povahu => proto se používají různé metody výzkumu těchto jevů

Adresáti

- Ped. výzkum produkuje poznatky o edukační realitě pro různé typy adresátů (zpracování témat podle společenské potřeby, ale také zpracovávání témat rozvíjejících samotnou vědu).
- Vyvíjí také činnost k fungování a zdokonalování sebe sama (metodologický výzkum).

Základní rysy

- Potvrzují se či vyvrací dosavadní poznatky, získávají se nové poznatky.
- Je to způsob myšlení; vědecký, standardizovaný postup, snaha o objektivnost, vše dokládáno, práce s fakty, která se zaznamenávají, zpracovávají a interpretují; dlouhodobá, soustředěná, systematická, opakovaná, organizovaná, institucionalizovaná činnost, je založená na teorii, je praktická = vychází z praxe a do praxe se výsledky zaměřuje, má svou etiku.
- Odhaluje nedokonalé, nesprávné poznání jevů, odhaluje skryté.
- Má korekční schopnost – potvrzují nebo vyvrací se poznatky. Potvrzení již známých poznatků je nutné, protože se realita mění. Proto je výzkum definován jako cyklické řešení problémů.
- Podílí se na něm více lidí. Není to většinou práce jednoho člověka, navazuje se na někoho atd.
- Výsledky se zveřejňují, výzkum podléhá veřejné kontrole (recenzenti, atd.), což zabezpečuje profesionální úroveň výzkumu.

Co se nejčastěji zkoumá?

- **subjekty edukace**
  - učitel, žák, studenti učitelství
- **proces**
  - učení, vyučování, klima, komunikace, učebnice
  - kurikulum (srovnání vzděl. programů)
  - výsledky vzdělávání (TIMSS, PISA)

V ČR se výzkum postupně rozvíjí

- po roce 1989; dříve nebyla koordinace, málo pracovišť, výzkum nebyl zapojen do mezinárodního kontextu...

V západní Evropě se často zkoumá (*shrnuto dle J. Průchy*)

- **vztah vzdělávání a svět práce**
  - nezaměstnanost, ekonomické problémy vzdělávání,...
- **sociálně orientované výzkumy vzdělávacích procesů**
  - vzdělávání minorit, postižených, seniorů,..
- **rozvoj a zkvalitňování procesů učení**
  - nová média, učení v mimoškolním prostředí, ...
- **časté jsou hodnotící a monitorovací výzkumy**
  - výsledky, efekty vzdělávání,...

Asociace pedagogického výzkumu

Česká asociace pedagogického výzkumu (ČAPV) <http://www.capv.cz> (zal. 1992)

Evropská asociace pro výzkum učení a vyučování – European Association for Research on Learning and Instruction (EARLI) <http://www.earli.org/>

Evropská asociace pedagogického výzkumu – European Educational Research Association (EERA) <http://www.eera.ac.uk/web/eng/all/home/index.html>

Americká asociace pedagogického výzkumu – American Educational Research Association (AERA) <http://www.aera.net/>

Asijsko-pacifická asociace pedagogického výzkumu – Asia-Pacific Educational Research Association (APERA) <http://www.apera.org/>

Australská asociace pro pedagogický výzkum – Australian Association for Research in Education (AARE) <http://www.aare.edu.au/index.htm>

Britská asociace pedagogického výzkumu – British Educational Research Association (BERA) <http://www.bera.ac.uk/>

Německá společnost pro vědu o výchově – Deutsche Gesellschaft für Erziehungswissenschaft (DGfE) <http://dgfe.pleurone.de/>

Nizozemská asociace pedagogického výzkumu – Netherlands Educational Research Association http://www.open.ou.nl//vor/1_overdevor/index.htm

Rakouská společnost pro výzkum a vývoj ve vzdělávání – Österreichische Gesellschaft für Forschung und Entwicklung im Bildungswesen (ÖFEB) <http://www.oefeb.at>

Skandinávská asociace pedagogického výzkumu – Nordic Educational Research Association (NERA) <http://www.nfpf.net/>

Slovenská pedagogická společnost (SPS) www.syrs.org/sps

Švýcarská společnost pro pedagogický výzkum – Schweizerische Gesellschaft für Bildungsforschung (SGBF) <http://www.sgbf.ch/>

Světová rada společností pro komparativní pedagogiku – World Council of Comparative Education Societies (WCCES) <http://www.wcces.net/>

Mezinárodní asociace pro výzkum učitele a vyučování – International Study Association on Teachers and Teaching (ISATT) <http://www.isatt.org/>

Evropská asociace pro výzkum přírodovědného vzdělávání – European Science Education Research Association (ESERA) <http://www.naturfagsenteret.no/esera/>

Instituce pedagogického výzkumu

- Ústav výzkumu a rozvoje vzdělávání PdF UK

- Dr. Greger (prof. Walterová)
- Spolupracují: M. Chvál, D. Dvořák, J. Straková, ..

- Institut výzkumu školního vzdělávání PdF MU

- dříve Centrum pedagogického výzkumu
- doc. Janík

- některé výzkumy realizuje:

- Česká školní inspekce – konflikt rolí
- Národní ústav pro vzdělávání
- Dříve: Ústav pro informace ve vzdělávání (ÚIV), Ústav výzkumu a rozvoje vysokého školství, Výzkumný ústav pedagogický (VUP Praha), NÚOV,
- Ústav pedagogických věd FF MU (doc. Novotný, prof. Pol, prof. Rabušicová, doc. Šedřová,...)

- Německo

- Max Planck Institut für Bildungsforschung (DE)
- Institut für Pädagogik der Naturwissenschaften Kiel (DE)
- .....

Odborné pedagogické časopisy

STUDIA PAEDAGOGICA
ročník 19 / číslo 3 / rok 2014

MASARYKOVA UNIVERZITA
FILOZOFICKÁ FAKULTA

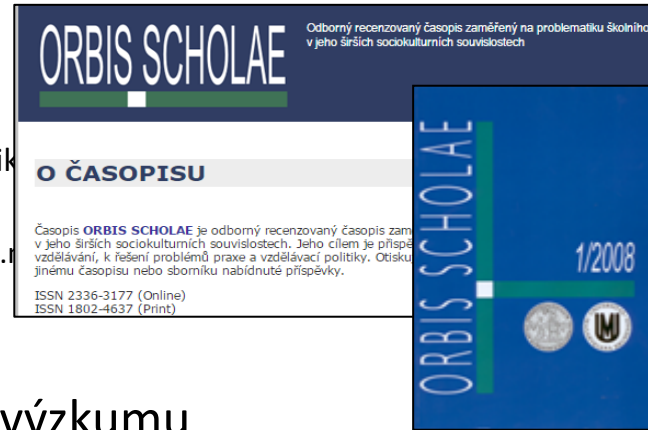

- **Studia Pedagogica:** <http://www.phil.muni.cz/journals/index.php/studia-paedagogica/index>

- **Orbis scholae:** <http://www.orbisscholae.cz>

- **Pedagogika:** <http://pages.pedf.cuni.cz/pedagogika>

- **Pedagogická orientace:** <https://journals.i>

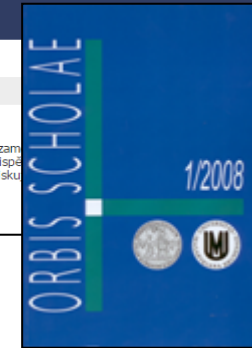

Odborný recenzovaný časopis zaměřený na problematiku školního
v jeho širších sociokulturních souvislostech

O ČASOPISU

Časopis **ORBIS SCHOLAE** je odborný recenzovaný časopis zaměřený na problematiku školního vzdělávání, k řešení problémů praxe a vzdělávací politiky. Otskují jinému časopisu nebo sborníku nabídnuté příspěvky.

ISSN 2336-3177 (Online)
ISSN 1802-4637 (Print)

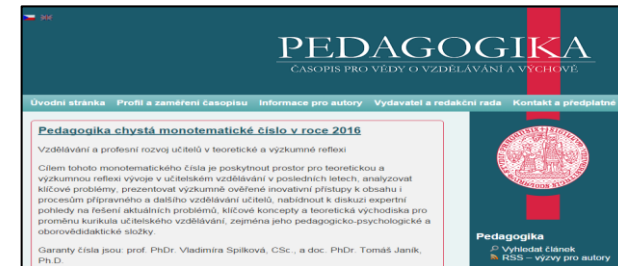
HLAVNÍ NABÍDKA

- Úvodní strana
- O časopisu
- Redakční rada a redakce
- Recenzní řízení

- **Komenský – pro učitele, popularizace výzkumu**
– <http://www.ped.muni.cz/komensky/>

- **E-pedagogium**

- **Sborníky ČAPV – nejsou recenzované**

PEDAGOGIKA
ČASOPIS PRO VĚDY O VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVĚ

Úvodní stránka Profili a zaměření časopisu Informace pro autory Vydavatel a redakční rada Kontakt a předplatitel

Pedagogika chystá monotematické číslo v roce 2016

Vzdělávání a profesní rozvoj učitelů v teoretické a výzkumné reflexi

Cílem tohoto monotematického čísla je poskytnout prostor pro teoretickou a výzkumnou reflexi vývoje v učitelkém vzdělávání v posledních letech, analyzovat klíčové problémy, prezentovat výzkumné ověřené inovativní přístupy k obsahu i procesům přípravového a dalšího vzdělávání učitelů, nabídnout k diskusi expertní pohledy na řešení aktuálních problémů, klíčové koncepty a teoretická východiska pro proměnu kurikula učitelkého vzdělávání, zejména jeho pedagogicko-psychologické a oborovědidaktické složky.

Garanty čísla jsou: prof. PhDr. Vladimíra Spilková, CSc., a doc. PhDr. Tomáš Janík, Ph.D.

Pedagogika
Vyhledat článek
RSS – výzvy pro autory

ODBOURNÝ ČASOPIS PRO UČITELE ZÁKLADNÍ ŠKOLY

KOMENSKÝ

Zadejte text k vyhledání...
Vyhledat

HOME AKTUALNĚ REPORTÁŽE ROZHOVORY DISKUSNÍ VĚTA DO VÝZVY Z VÝZVEMU ARCHIV REDAKCE

Výuku v blízkých ječr nadleže žáky na nižším stupni základní školy

Z posledního čísla vybíráme:

- Proslulé dolepolední České školy v Kálozě
- Jak školy podporují vysokokvalitnou přípravu učitelů
- Spolupráce škol a orgánů sociálně-právní ochrany dětí

Předplatné a distribuce

Jedno číslo časopisu stojí 30 Kč. Předplatné se objednává ročně předplatně, obdržíte jedno číslo na začátku každého čtvrtletí školního roku, ostatní tedy z dole. Více o předplatění a distribuci žte.

Komenský: odborný časopis pro učitele základní školy

Časopis Komenský založil v roce 1873 v Olomouci moravský střešobitelský profesor, etnograf a historik Jan Havelský. Od roku 1992 se jeho vydávatelem stala Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity, že nejstarším pedagogickým periodikem v České republice.

Časopis Komenský je určen především učitelům základních škol, studentům učitelství a blízkých oborů, ale také široké veřejnosti, která má zájem o problematiku vzdělávání.

Časopis Komenský přijímá odborné články zprávočeských výzkumných ústavů, školních, studijních a národních zprávy, reportáže (nejen) ze škol, návraty autorů autentických výpovědí situací, recenze českých i zahraničních publikací a také odborné posouzení a jiné související články a reakce. Časopis tak poskytuje prostor pro prezentaci kvalitních odborných příspěvků, podporuje výměnu zkušeností mezi učitelé z praxe a vytváří platformu k diskusi. Právě veřejnosti k současným problémům české školy.

Časopis Komenský je členem Evropské asociace, přírodních a metodických, a patří se v široké škole diskutuje, a nabízí své stránky všem, kdo chtějí vyjádřit svůj názor o odborné stanovisko. V soulosti s příjaty obzohovnu koncepcí se i nadále bude orientovat na aktuální problematiku pedagogické teorie a její reflexe v moderní škole praxe.

Pedagogická orientace

Pedagogická orientace
Vědecký časopis České pedagogické společnosti

DOMŮ O ČASOPISU AKTUALNĚ ARCHIV PŘÍHLÁŠENÍ REGISTRACE VYHLEDÁVÁNÍ VÝZVA PRO AUTORY

DOMŮ > Pedagogická orientace

Pedagogická orientace

Pedagogická orientace (ISSN 1211-4669 print; ISSN 1805-9511 on-line; reg. č. MK ČR E 20166) je vědeckým recenzovaným časopisem, který se zaměřuje na obecnější, aktuální problémy pedagogické teorie a praxe, školního vzdělávání, pedagogického výzkumu, vzdělávací politiky a vzdělávání učitelů. Cílem časopisu je podporovat rozvoj pedagogického myšlení.

Inzerce
Předplatné a distribuce
ODBĚR NOVIN
ATOM RSS
SOCIÁLNÍ SÍTĚ

Odborné pedagogické časopisy

zahraniční lze vyhledávat v on-line databázích

(WOS, ERIC, PROQUEST aj.)

- Zeitschrift für Pädagogik, Unterrichtswissenschaft
- Review of Educational Research
- Educational Researcher
- International Journal for Science Education
- Learning and Instruction
- Journal for Curriculum Studies
- Teacher and Teacher Education

<http://ezdroje.muni.cz>

<http://ezdroje.muni.cz/prehled/abecedne.php?lang=cs>

Pozor na predátorské časopisy!!!

<http://scholarlyoa.com>

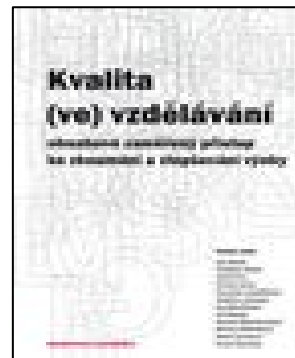
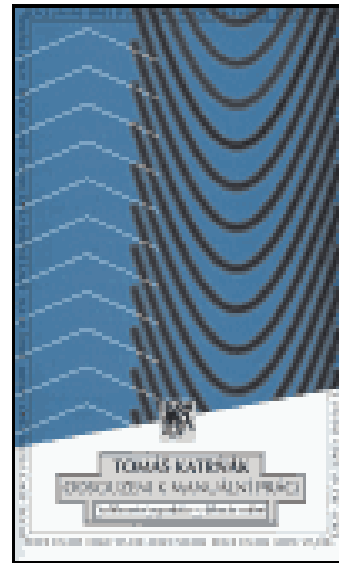
The screenshot shows the 'Portal EIZ' website. At the top, there is a navigation bar with the text 'Portál elektronických informačních zdrojů'. Below this, there is a search bar and a list of electronic sources. The list includes:

- ACM Digital Library
- ACS Journals
- ACS Legacy Archives
- Analecta hymnica digitalis
- Angewandte Chemie International Edition (backfiles)
- Annual Reviews
- Anopress - Monitoring on-line
- ARTbibliographies Modern
- Art Index Retrospective : 1929-1984
- Art Source
- ATLA Religion Database with Serials
- Avery Index to Architectural Periodicals

Each item in the list is followed by a small icon and a link to the source. The website also features a sidebar with a search bar and a list of links to various services.

Monografie a studie z výzkumů

Ocenění ČAPV:

Píšová – učitel expert

Janík – kvalita výuky

Šalamounová – komunikace ve třídě

Bradová – zasedací pořádek ve třídě

Chvál – autoevaluační nástroje pro školy

Dvořák – kurikulum

Mezinárodně srovnávací výzkumy výsledků vzdělávání

Studie	PISA	TIMSS	PIRLS	ICCS (dříve CIVED)	ICILS	PIAAC (navazuje na IALS, SIALS)	TALIS
Garant	OECD	IEA	IEA	IEA	IEA	OECD	OECD
Testovaná oblast	Mat, čtení, přírodní vědy	Mat., přírodní vědy	čtení	Výchova k občanství	Počítačová a IT gramot.	Mat., čten. Gram. A řešení probl.	školní prostředí vyučování, podmínky práce učitelů
Testovaný ročník/věk	15 let (ZŠ, SŠ, gymnázia)	4./8.roč.	4. roč.	8. roč.	8. roč.	Dospělí	ZŠ, SŠ
Poslední vlna/počet účastníků/zemí	2015: 60+zemí	2011: 60+	2011: 40+	2009: 30+	2013: 21	2011: 32	2013: 39
Perioda	3 roky!	4 roky	5 let	7 let	8 let	??	5 let, další vlna 2018
Dotazníky	Ředitel, žák, (rodič*)	Ředitel, učitel, žák, rodič	Ředitel, učitel, žák, rodič	Ředitel, učitel, žák	Ředitel, učitel, žák	Testovaná osoba	Učitel, ředitel
URL	http://www.oecd.org/pisa/home/	http://isc.bc.edu		http://iccs.iea.nl	http://www.iea.nl/icils_2013.html	http://www.oecd.org/site/piaac/surveyofadultskills.htm	http://www.oecd.org/edu/school/talis.htm
URL: ČR (data, zprávy)	http://www.csicr.cz/Prave-menu/Mezinarodni-setreni/PISA	http://www.csicr.cz/Prave-menu/Mezinarodni-setreni/TIMSS	http://www.csicr.cz/Prave-menu/Mezinarodni-setreni/PIRLS	http://www.msmt.cz/ministers-tvo/novinar/vysledky-mezinarodniho-vyzkumu-iccs-obcanska-vychova	http://www.csicr.cz/Prave-menu/Mezinarodni-setreni/ICILS	http://www.piaac.cz (už není financován, tak není jisté, jak dlouho budou funkční)	http://www.csicr.cz/Prave-menu/Mezinarodni-setreni/TALIS

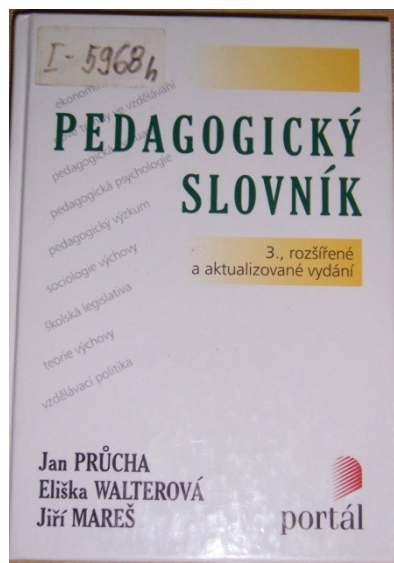
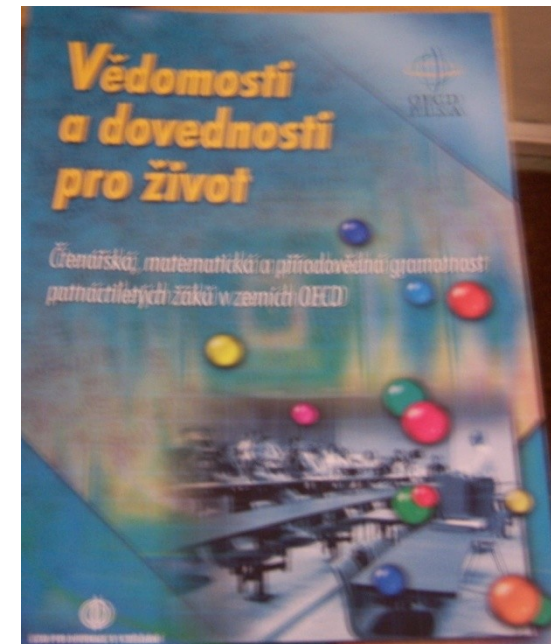
Doplňkové informace

Výběr současné literatury

GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno : Paido, 2002.

PELIKÁN, J. *Základy empirického výzkumu pedagogických jevů*. Praha : Karolinum, 1998.

GALL, M. D.; BORG, W. R.; GALL, J. P. *Educational Research. An introduction*. N. Y. : Longman, 1996.

- BEHLING, O., LAW, K. S. Translating questionnaires and other research instruments. London : Sage, 2000. ISBN 0-7619-1824-8.
- BERNARD, H. R. Social Research Methods. Qualitative and Quantitative Approaches. Sage : Thousand OAKS, 2000. ISBN 0-7619-1403-X.
- BYČKOVSKÝ, P. Základy měření výsledků výuky. Tvorba didaktického testu. Praha : ČVUT, 1982.
- DISMAN, M. Jak se vyrábí sociologická znalost. Praha : Karolinum, 2002. ISBN 80-246-0139-7.
- FAJKUS, B. Filosofie a metodologie vědy. Vývoj, současnost a perspektivy. Praha : Academia, 2005. ISBN 80-200-1304-0.
- FERJENČÍK, J. Úvod do metodologie psychologického výzkumu. Praha : Portál, 2002.
- FIELD, A.; HOLE, G. How to design and report experiments. London : Sage, 2003. ISBN 978-0-7619-7382-9.
- GAVORA, P. Výzkumné metody v pedagogice. Brno : Paido, 1996.
- HANTRAIS, L. International comparative research. Theory, methods, and practice. N.Y. : Palgrave, 2009. ISBN 978-0-230-21769-0.
- HARTL, P.; HARTLOVÁ, J. Psychologický slovník. Praha : Portál, 2000, 2004. ISBN 80-7178-303-X.
- HENDL, J. Kvalitativní výzkum. Základní teorie, metody a aplikace. Praha : Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-485-4.
- HENDL, J. Přehled statistických metod zpracování dat. Analýza a metaanalýza dat. Praha : Portál, 2004. ISBN 80-7178-820-1.
- HOLZBACHOVÁ, I. Filozofické a metodologické problémy společenských věd. Brno : FF MU, 1990. ISBN 80-210-0212-3.
- CHRÁSKA, M. Didaktické testy v práci učitele. Olomouc : Krajský pedagogický ústav, 1998.
- CHRÁSKA, M. Didaktické testy. Příručka pro učitele a studenty učitelství. Brno : Paido, 1999. ISBN 80-85931-68-0. s. 91.
- CHRÁSKA, M. Hodnocení vzdělávacích výsledků žáků. In OBST, O.; KALHOUS, Z. a kol. Školní didaktika. Praha : Portál, 2002, s.212-232. ISBN 80-7178-253-X.
- CHRÁSKA, M. Metody pedagogického výzkumu. Základy kvantitativního výzkumu. Praha : Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1369-4.
- CHRÁSKA, M. Základy výzkumu v pedagogice. Olomouc, PedFUP, 1998. ISBN 80-7067-798-8.

JANÍK, T. a kol. Kurikulum – výuka – školní klima – učitelské vzdělávání. Analýza nálezů českého pedagogického výzkumu (2001 – 2008).

Brno : MU, 2009. ISBN 978-80-210-4771-6.

JANÍKOVÁ, M., VLČKOVÁ, K. a kol. Výzkum výuky: Tematické oblasti, výzkumné přístupy a metody. Brno : Paido, 2009. ISBN 978-80-7315-180-5.

JOWELL, R.; ROBERTS, C.; FITZGERALD, R.; EVA, G. (Eds.) Measuring attitudes cross-nationally. Lessons from the European Social Survey.

London : Sage, 2007. ISBN978-1-4129-1981-4.

KERLINGER, J. a kol. Základy výzkumu chování. Praha : Academia, 1972.

KOMENDA, S., MAZUCHOVÁ, J. Tvorba a testování testu. Olomouc : UP, 1995.

KUČERA, M. Školní etnografie. Přehled problematiky. Studia pedagogica, 1992, č. 8.

MAŇÁK, J. a kol. Kapitoly z metodologie pedagogiky. Brno: MU, 1994. ISBN 80-210-1031-2.

MAŇÁK, J.; ŠVEC, V., ŠVEC, Š. (ed). *Slovník pedagogické metodologie*. Brno : Paido, 2005. ISBN 80-210-3802-0.

MAŇÁK, J.; ŠVEC, V. (eds). *Cesty pedagogického výzkumu*. Brno : Paido, 2004. ISBN 80-7315-078-6.

MARŠÁLOVÁ, L. a kol. Metodológia a metódy psychologického výskumu. Bratislava : SPN, 1990.

Pražská skupina školní etnografie Kapitoly ze školní etnografie. Praha : 1993. Pražská skupina školní etnografie Typy žáků. Zpráva z terénního výzkumu. Praha : 1995.

PRŮCHA, J. Pedagogický výzkum. Uvedení do teorie a praxe. Praha : Karolinum, 1995. ISBN 80-7184-132-3.

PRŮCHA, J.; MAREŠ, J.; WALTEROVÁ, E. Pedagogický slovník. Praha : Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-647-6.

Sborníky z konferencí České asociace pedagogického výzkumu (ČAPV)

SILVEMAN, D. Ako robiť kvalitatívny výskum. Bratislava : Ikar, 2005. ISBN 80-551-0904-4.

SKALKOVÁ, J. a kol. Úvod do metodologie a metod pedagogického výzkumu. Praha : SPN, 1983.

STRAUSS, A., CORBINOVÁ, J. Základy kvalitativního výzkumu. Boskovice : Albert, 1999.

SUE, V.; RITTER, L. A. Conducting Online Surveys. London : Sage, 2007. ISBN978-1-4129-3754-2.

SVOBODA, M (Ed.), KREJČÍŘOVÁ, D.; VÁGNEROVÁ, M. Psychodiagnostika dětí a dospívajících. Praha : Portál, 2001. ISBN 80-7178-545-8.

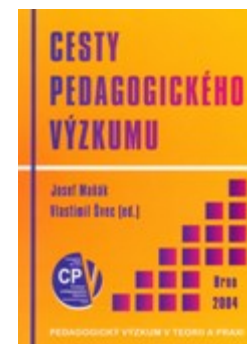
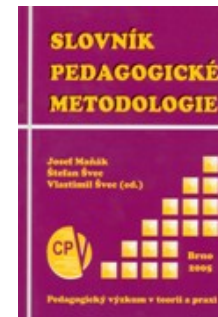
SVOBODA, M. Psychologická diagnostika dospělých. Praha : Portál, 1999. ISBN 80-7367-050-X.

ŠVAŘÍČEK, R.; ŠEĐOVÁ, K. a kol. Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách. Praha : Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-313-0.

ŠVEC, Š. a kol. Metodológia vied o výchove. Bratislava : IRIS, 1998.

TRAVERS, R. M. W. Úvod do pedagogického výzkumu. Praha : SPN, 1970.

VLČKOVÁ, K. Metodologická stránka doktorských projektů oboru Pedagogika. Pohled na projekty ze Semináře studentů 1. a 2. ročníku doktorského studijního programu na PdF MU. In Bulletin CPV 2008. 1. vyd. Brno : CPV, 2008. od s. 50-65, 15 s. ISBN 978-80-210-4753-2.

Vybrané metodologické publikace IVŠV

JANÍKOVÁ, M.; VLČKOVÁ, K. a kol. Výzkum výuky: tematické oblasti, výzkumné přístupy a metody. Brno : Paido, 2009. ISBN 978-80-7315-180-5.

Monografie představuje výzkumné přístupy a metody uplatňované ve vybraných tematických oblastech výzkumu výuky. Jsou analyzovány i metodologické problémy, které se v oblasti výzkumu výuky jeví jako podstatné, a naznačeny možnosti jejich řešení.

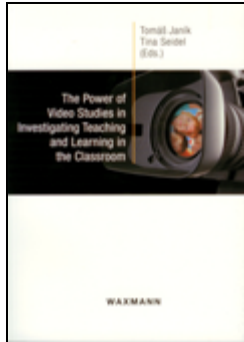
JANÍK, T. a kol. Kurikulum - výuka - školní klima - učitelské vzdělávání. Brno : MU, 2009. ISBN 978-80-210-4771-6.

Předkládaná analýza nálezů českého pedagogického výzkumu (2001–2008) k problematice kurikula, výuky, klimatu školy a učitelského vzdělávání byla zpracována na základě podnětu Pracovní skupiny MŠMT pro otázky regionálního školství. Byla provedena rešerše empirických studií, které byly v letech 2001–2008 k daným tématům uveřejněny v hlavních publikačních platformách pedagogického výzkumu.

http://www.ped.muni.cz/weduresearch/joomla/index.php?option=com_content&view=article&id=51&Itemid=72

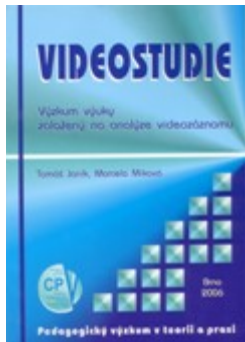

Vybrané metodologické publikace IVŠV

JANÍK, T.; SEIDEL, T. (eds.). The Power of Video Studies in Investigating Teaching and Learning in the Classroom. Münster : Waxmann, 2009. ISBN 978-3-3803-2208-7.

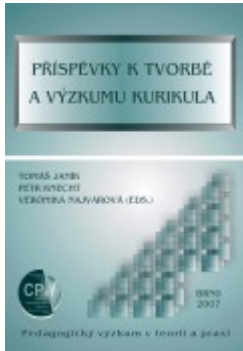
Kniha zpracovává problematiku využívání videozáznamu ve výzkumu vzdělávání a ve vzdělávání učitelů. Mezi autory kapitol figurují přední odborníci na danou problematiku z U.S.A., Austrálie i Evropy, kteří se v minulosti podíleli na nejvýznamnějších národních i mezinárodních výzkumech využívajících videozáznamy výuky (TIMSS, LPS, IPN, CPV).

JANÍK, T.; MIKOVÁ, M. Videostudie: výzkum výuky založený na analýze videozáznamu. Brno : Paido, 2006. ISBN 80-7315-127-8.

Publikace shrnuje zkušenosti autorů s realizací výzkumu výuky, při němž se využívá videozáznamu. Odpovídá na otázku, co je to videostudie, podává přehled o uskutečněných videostudiích (1995-2005), objasňuje, jak se dělá videostudie a prezentuje postup a výsledky CPV videostudie fyziky a metodologické otázky videostudií. V závěru je pozornost věnována využívání videozáznamu výuky v učitelském vzdělávání.

Vybrané metodologické publikace IVŠV

JANÍK, T.; KNECHT, P.; NAJVAROVÁ, V. (eds). *Příspěvky k výzkumu a tvorbě kurikula*. Brno : Paido, 2007. ISBN 978-80-7315-153-9.

KNECHT, P.; JANÍK, T. a kol. *Učebnice z pohledu pedagogického výzkumu*. Brno : Paido, 2008. ISBN 978-80-7315-174-4.

JANÍK, T. a kol. *Metodologické problémy výzkumu didaktických znalostí obsahu*. Brno : Paido, 2008. ISBN 978-80-7315-165-2.